

Vad innebär klimatsmart skogsbruk och hur tas det i beaktande vid val av skogsvårdsmetoder?

Sara Turunen 27.9.2023 (baserat på Tiina Törmänens presentation)

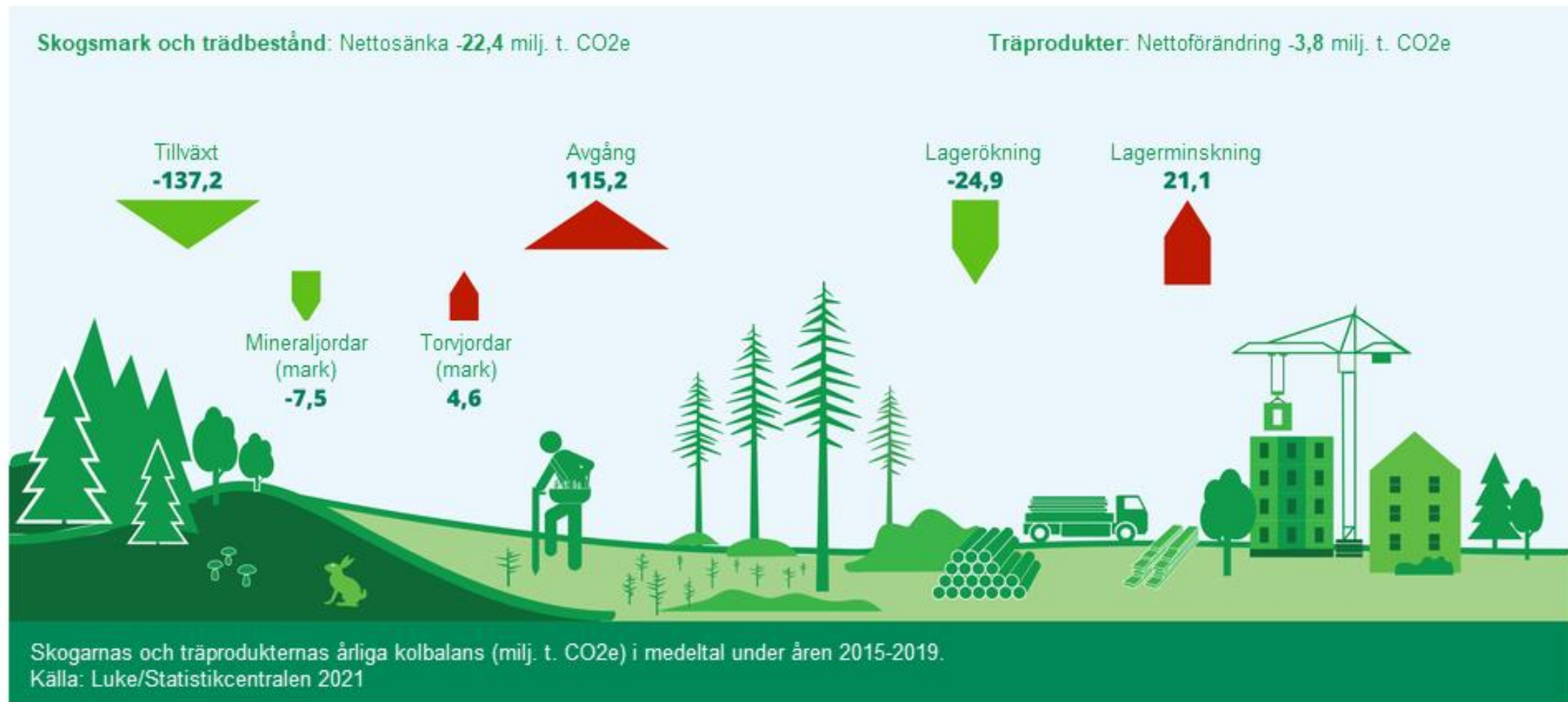
Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

REKOMMENDATIONER
FÖR SKOGSVÅRD

TAPIO

Skogarnas och träprodukternas årliga kolbalans

Det klimatsmarta skogsbruket som en del av ett hållbart skogsbruk

- I det klimatsmarta skogsbruket bedriver vi skogsbruket
 - så att skogen är anpassad till det kommande klimatet,
 - så att de risker som är förknippade med klimatförändringen kan minskas
 - och att vi kan utnyttja den ökade tillväxt som klimatförändringen medför.
- Vi bromsar klimatförändringen genom att
 - upprätthålla och öka kolbindningen i skogen,
 - binda kol i trädbestånden och marken,
 - hindra skadliga växthusgaser att bildas i skogsekosystemet
 - och genom att producera förnybar råvara. Trä är en råvara som kan ersätta icke förnybara råvaror.

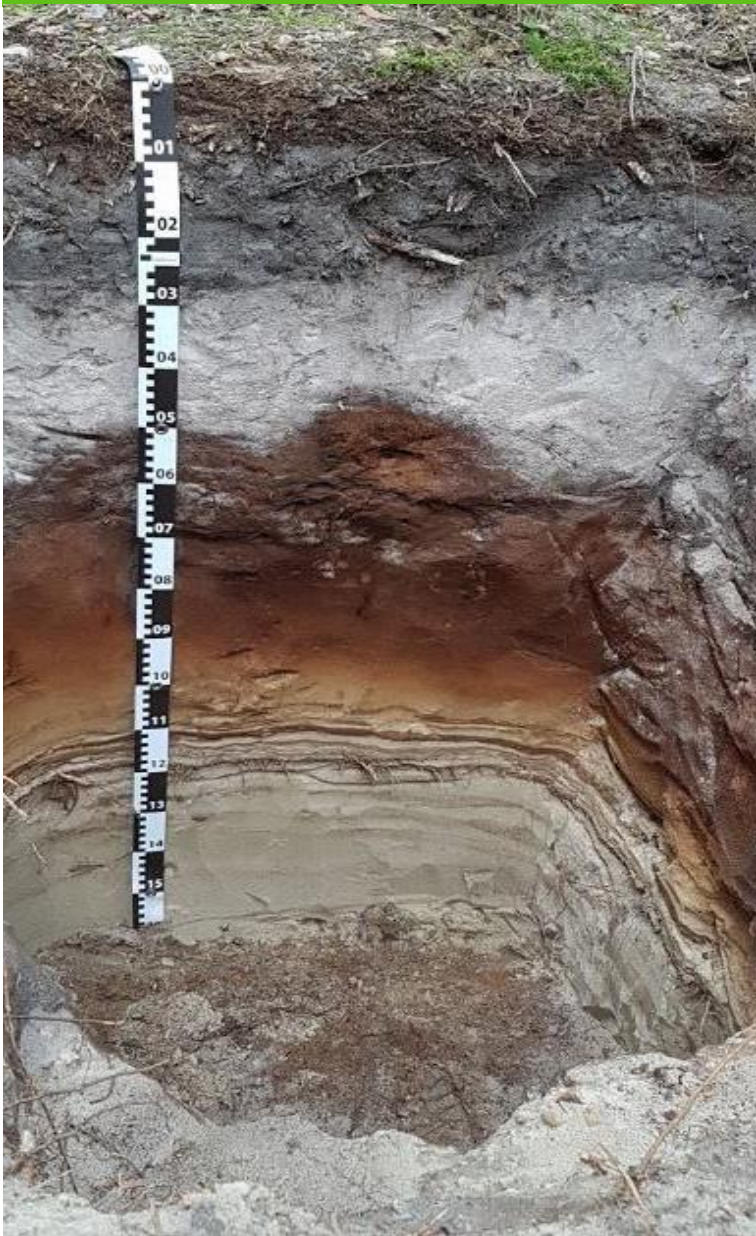
Ett klimatsmart skogsbruk kan på samma sätt som ett övergripande hållbart skogsbruk kräva att skogsägaren gör vissa avvägningar mellan sina olika mål.

Skogens mångfald och bromsande av klimatförändringen

- I det klimatsmarta skogsbruket är det viktigt att stärka mångfalden i skogen.
- Ju livskraftigare och mångsidigare skogar vi har, desto bättre klarar de av att anpassa sig till klimatförändringar.
- Det finns också potentiella konflikter
 - Vad är påverkan av bioenergiavverkning på mängden död ved?
 - Hur påverkar gödsling skogens mångfald?

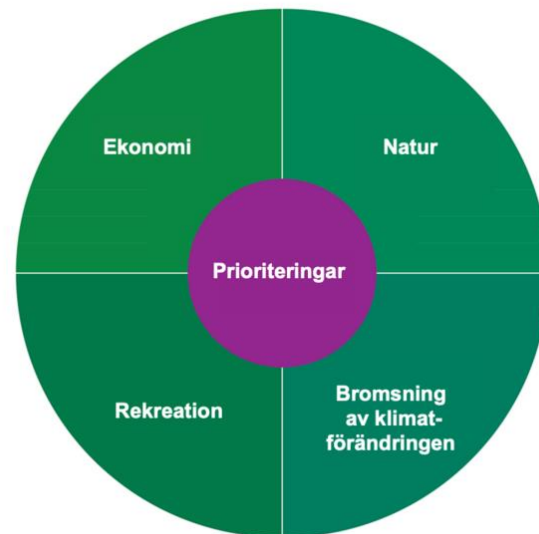
Mycket kol är bundet i skogsmarken

- Kolförrådet i moskogarnas jord kan vara nästan dubbelt så stort som kolförrådet i trädbeståndet
- Våtmarker och torvmarker är Finlands viktigaste kolförråd
- Skogsvårdsmetoderna påverkar skogsmarkens egenskaper

Målavvägning

- Skogsägaren kan antingen välja mellan en verksamhetsmodell som strävar efter att hitta en balans mellan olika slags mål, eller en som prioriterar något av målen.
- Bromsning av klimatförändringen
 - Skogsbaserad kollagring
 - Produktbaserad kollagring

Mål	Alternativa verksamhetsmodeller på skogsfastighetsnivå
Ekonomi	Prioritet: Ekonomi
Natur	Prioritet: Natur
Rekreation	Prioritet: Rekreation
Bromsning av klimatförändringen	Prioritet: Bromsning av klimatförändringen Produktbaserad kollagring Skogsbaserad kollagring

Målavvägning
(inget av målen prioriteras fullt ut)

Rekommendationerna för skogsvård beslutsstöd för skötseln av en skogsfastighet och för enskilda åtgärder

Beslutsfattandet kan gälla

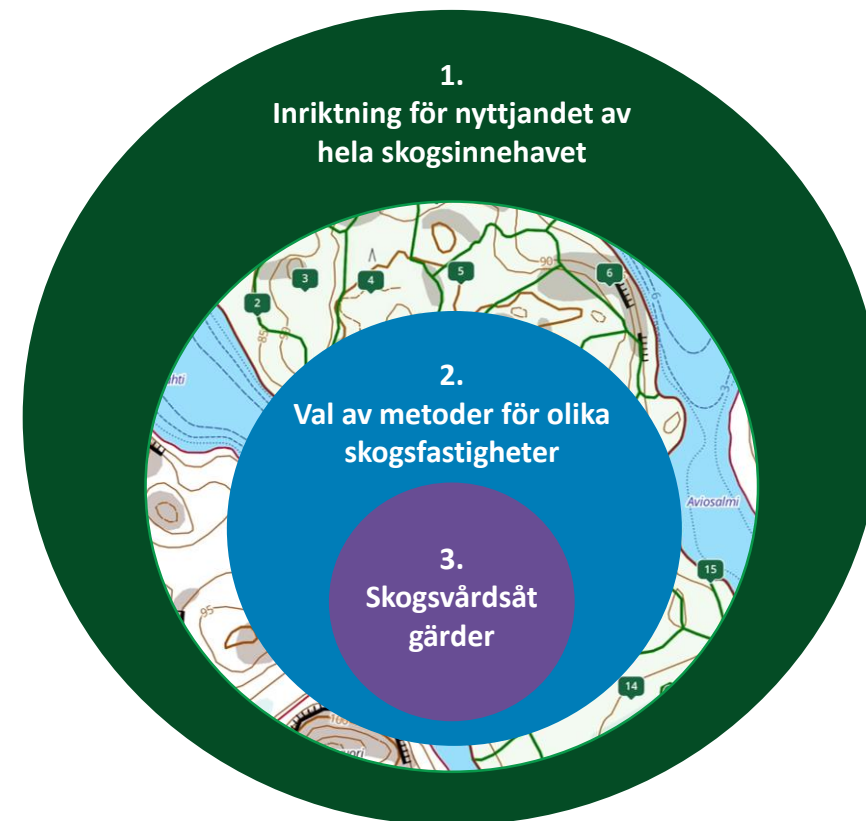
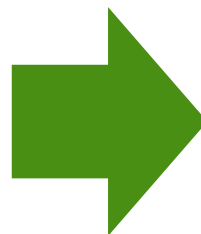
1. hela skogsinnehavet
2. en enskild skogsfastighet
3. en skogsvårdsåtgärd

Skogsvårdens
åtgärder

Skötsel av en
skogsfastighet

Klimatförändringen ökar risken för torka

- Ensidig odling av gran ökar risken för skogsskador, särskilt på grovkornig mark i södra Finland och på andra ståndorter som är utsatta för torka, bl.a. lerjordar och torvmoar.
- Eftersom granen har ett ytligt rotsystem drabbas den lätt av torka och man bör därför vara försiktig med att odla gran på grova mineraljordar.
- Ett av sätten att vid skogsförnyelse anpassa skogen till klimatförändringen är att skapa blandbestånd. En ökning av lövträdsinslaget kan t.ex. minska risken för svamp- och insektsskador.

Välj trädslaget/trädslagen utgående från ståndorten och jordarten

Med tanken på bl.a. risken för torka ...

Trädslagens lämplighet som huvudträdslag Mineraljordar | Södra och mellersta Finland

Ståndort	lund		lundartad mo		frisk mo		torr mo	karg mo
	fin	mellangrov/fin	fin	mellangrov/fin	mellangrov	grov	grov	grov
	Sa, Hs	Hs/HtMr, Hs-HHt	Sa, Hs	Ht/HsMr, Hs-HHt	Ht/HkMr, Kht, HHk	Hk/HtMr, Hk	HkMr, Hk, Sr	Hk/SrMr, Sr, Hk
Gran	1*	1*	4*			2*		
Tall					3*			
Vårtbjörk		4*		4*	4*	5*		
Glasbjörk			6*	6*	6*	6*		
Klibbal								
Ek								
Övriga ädla lövträd ⁹				7*				
Hybridasp								
Sibirisk lärk		8*		8*				

*1 Gran minskar mångfalden i lundar och försämrar markegenskaperna.

*2 Odling av gran som huvudträdslag på grov mineraljord innebär en betydande risk för tillväxtförluster och skogsskador.

*3 Det går att undvika kvalitetsproblem hos tall genom att driva upp plantskogen tätare och att använda det nyaste förädlade frö- och plantmaterialet.

*4 Då vattenhushållningen är i skick.

*5 Lämpar sig på plan mark och nedanför sluttningar som blandträd.

*6 Endast på försumpad momark och på ståndorter med tät mjäl- eller lerjord.

*7 Endast av naturvårdsskäl på mindre områden.

*8 Då vattenhushållningen är i skick. Sibirisk lärk minskar mångfalden i lundar och försämrar markegenskaperna.

*9 Lönn, skogslind, ask.

■ lämplig

■ lämplig med reservationer

Metoder för bevarande och ökning av kolförrådet

- Skogsskydd
- Förlängning av omloppstiden
- Restaurering av torvmark

- Dessa metoder påverkar skogsägarens inkomst och mängden råvara som används.
- Rekommendationer för skogsvård lyfter också fram de ökande riskerna för skogsskador. När skogen drabbas av skador kan åtminstone en del av skogens kolförråd förloras.

Tack!

REKOMMENDATIONER
FÖR SKOGSVÅRD

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

TAPIO